

Transportstyrelsens föreskrifter om utbildning till avancerad flygning med flygplan;

TSFS 2013:25

Utkom från trycket
den 26 mars 2013

beslutade den 15 mars 2013.

Transportstyrelsen föreskriver med stöd av 4 kap. 5 § luftfartsförordningen (2010:770) följande.

LUFTFART

Serie PEL/FSTD

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid utbildning till avancerad flygning med flygplan.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>avancerad flygning</i>	med ett luftfartyg avsiktligt utförda manövrer, som innebär en plötslig förändring av dess läge eller en plötslig förändring av hastigheten; manövrer med en sidlutning av 60° eller mer eller en längdlutning av 30° eller mer är alltid avancerad flygning
<i>flygplan</i>	luftfartyg tyngre än luften, som framdrivs av en kraftkälla och som erhåller sin lyftkraft under flygning huvudsakligen genom luftens reaktioner mot ytor, vilka förblir fasta under givna flygtillstånd och som inte definieras som ultralätta flygplan
<i>flygskola</i>	organisation som har Transportstyrelsens tillstånd att bedriva utbildning för flygcertifikat och behörigheter knutna till flygcertifikat
<i>flygtid i flygplan</i>	den totala tiden räknad från det att ett flygplan bringas i rörelse i avsikt att lyfta till dess det efter flygning bringas att stanna
<i>klass av luftfartyg</i>	typer av luftfartyg som i certifikat- och utbildningshänseende är sammanförda och som är likvärdiga

<i>luftfartyg</i>	anordning som kan erhålla bärkraft i atmosfären genom luftens reaktioner med undantag av dess reaktioner mot jordytan
<i>personlig flygdagbok</i>	(pilot log book) dagbok där uppgifter om utbildningar, flygningar, tid i simulerade hjälpmedel och luftfartyg redovisas
<i>pilot</i>	behörig person med uppgift att föra luftfartyg
<i>praktiskt prov</i>	uppvisande av färdigheter inför utfärdande av certifikat eller behörigheter, inbegripet sådana muntliga prov som kan krävas
<i>typ av luftfartyg</i>	luftfartyg av samma grundkonstruktion, vilket även innefattar modifieringar som inte medför förändringar i handhavande, flygegenskaper eller flygbesättning.

Villkor för påbörjande av utbildning

Elever

3 § Vid utbildning till avancerad flygning med flygplan ska eleven ha ett gällande certifikat för flygplan samt gällande klass- och/eller typbehörighet på de flygplan som ska användas.

4 § Eleven ska inneha ett medicinskt intyg lägst klass 2.

Godkännande av flygskolor och utbildningsplaner för utbildning i avancerad flygning

Flygskolor

5 § En flygskola ska ha en av Transportstyrelsen godkänd utbildningsplan för avancerad flygning.

6 § Utbildningen ska genomföras vid flygskola med ett utbildningstillstånd för avancerad flygning.

7 § Endast den som genomgått utbildning till instruktör för avancerad flygning är behörig som instruktör vid den praktiska utbildningen. Utbildningskrav för instruktör vid avancerad flygning framgår av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:26) om utbildning till instruktör i avancerad flygning med flygplan, segelflyglärare och FB-instruktör.

Teoretiska krav

8 § En sökande ska ha genomgått teoretisk utbildning vid flygskola samt vid ett skriftligt prov anordnat vid skolan visat sig ha tillräckliga kunskaper i ämnena

1. bestämmelser gällande avancerad flygning,

2. flygmedicin innefattande människokroppens begränsningar och funktioner vid höga positiva och negativa belastningar samt behovet av god allmänkondition,

3. aerodynamik innefattande flygning med stora anfallsvinklar, stall vid olika farter och bankningsvinklar och belastningar vid olika manövrer,

4. flyghandboken innefattande operativa begränsningar, massa och lastplaner,

5. flyglära innefattande genomgång av olika avancerade manövrer, utseende och utförande,

6. flygplanslära innefattande flygplanets konstruktion, hållfasthet, manöverenvelopen och konstruktionsbestämmelser,

7. nödåtgärder innefattande onormala flyglägen och urgång ur spin med standard recovery och metodens begränsningar,

8. flygsäkerhet innefattande vikten av planering samt checklistor före och efter flygpass med avancerad flygning, och

9. människans förutsättningar och begränsningar.

Proven ska bevaras av flygskolan under minst 36 månader.

Praktiska krav

9 § En sökande ska ha genomgått praktisk utbildning vid flygskola med ett tillstånd för avancerad flygutbildning och under utbildningen fått minst 12 timmar praktisk flygträning varav 10 timmar i dubbelkommando (DK) med en utbildad instruktör för avancerad flygning och 2 timmar ensamkommandoflygning (EK) under övervakning av instruktören.

10 § I den praktiska utbildningen som flygskolan tillhandahåller ska minst ingå

1. repetition av rak stall, stall i sväng samt branta svängar,
2. lazy eight,
3. chandelle,
4. looping,
5. roll,
6. spin,
7. halvroll (*Split 'S'*),
8. topproll (*Immelman turn*),
9. wing over-gungor (*Military style*),
10. hjulning (*Hammerhead*), och
11. kubanska åttor (*Cuban eights*).

Dessa manövrer kan benämnas med andra termer.

11 § Utbildningen ska avslutas med ett praktiskt prov vid flygskolan. Efter genomförd godkänd utbildning ska ansvarig utbildare utfärda ett intyg på genomgången utbildning och anteckna utbildningen i elevens flygdagbok.

Utbildningen får förkortas enligt flygskolans bedömning om sökanden har tidigare erfarenhet av avancerad flygning.

Tillgodoräknande av militärflygutbildning

12 § En pilot som har genomgått militär grundflygutbildning och som har militär utbildning i avancerad flygning samt innehar ett civilt certifikat med behörighet för flygplan får tillgodoräkna sig den militära utbildningen.

Befogenheter

13 § En pilot som har genomgått utbildning till avancerad flygning får utföra avancerad flygning.

14 § Avancerad flygning med en annan godkänd flygplanstyp får ske först efter kompletterande inflygning inför en instruktör för avancerad flygning. Utbildningen ska föras in och bestyrkas av utbildaren i elevens flygdagbok.

Undantag

15 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 8 april 2013, då Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2008:4) om utbildning till avancerad flygning med flygplan ska upphöra att gälla.

2. Tillstånd och intyg som har utfärdats enligt äldre föreskrifter ska anses vara utfärdade enligt dessa föreskrifter.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Katarina Wigler
(Sjö- och luftfartsavdelningen)